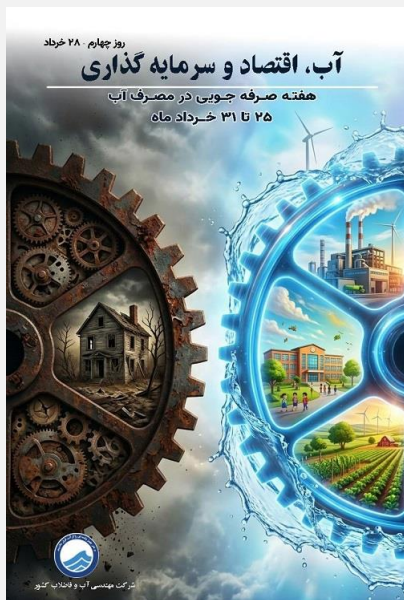




پنجشنبه 28 خرداد 1405 - 08:08

آب، اقتصاد و سرمایه‌گذاری؛ مثلث راهبردی توسعه پایدار

آب دیگر تنها یک منبع طبیعی نیست؛ سرمایه‌ای راهبردی است که کیفیت مدیریت آن، آینده اقتصاد، امنیت غذایی، توسعه صنعتی و رفاه اجتماعی جوامع را تعیین می‌کند. در شرایطی که تغییرات اقلیمی، رشد جمعیت و افزایش تقاضا، منابع آبی را تحت فشار قرار داده‌اند، سرمایه‌گذاری در بخش آب نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای تضمین توسعه پایدار و تاب‌آوری اقتصادی کشور محسوب می‌شود.

امروزه در ادبیات توسعه، آب از جایگاه یک کالای عمومی صرف فراتر رفته و به عنوان یکی از مهم‌ترین دارایی‌های زیرساختی کشورها شناخته می‌شود. بررسی تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد هر واحد سرمایه‌گذاری در بخش آب، بازدهی چندبرابری در حوزه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی ایجاد می‌کند. به عبارت دیگر، آب نه تنها مصرف می‌شود، بلکه ارزش تولید می‌کند و موتور محرک بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی است.

اقتصاد آب بر این اصل استوار است که منابع محدود آبی باید با بیشترین بهره‌وری و کمترین هدررفت مدیریت شوند. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های آبرسانی، اصلاح و بازسازی شبکه‌های فرسوده، هوشمندسازی سامانه‌های توزیع، کاهش آب بدون درآمد، استفاده از فناوری‌های نوین پایش و مدیریت مصرف، و توسعه منابع آبی پایدار، از مهم‌ترین الزامات تحقق امنیت آبی و اقتصادی به شمار می‌رود.

واقعیت آن است که هزینه نکردن در بخش آب، بسیار پرهزینه‌تر از سرمایه‌گذاری در این حوزه است. فرسودگی شبکه‌های توزیع، هدررفت منابع ارزشمند آب، کاهش کیفیت خدمات، افت بهره‌وری اقتصادی و افزایش آسیب‌پذیری در برابر خشکسالی، بخشی از پیامدهای کم‌توجهی به سرمایه‌گذاری در این بخش راهبردی است. از این رو، نگاه به آب باید از رویکرد هزینه‌ای به رویکرد سرمایه‌ای تغییر یابد.

از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری در صنعت آب تنها محدود به اجرای پروژه‌های عمرانی نیست؛ بلکه توسعه دانش فنی، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، ارتقای فناوری‌های بومی، توسعه اقتصاد دیجیتال در مدیریت منابع آب و افزایش مشارکت بخش خصوصی نیز از ارکان اصلی این سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. در جهان امروز، مدیریت هوشمند آب به یکی از شاخص‌های اصلی حکمرانی مطلوب و توسعه یافتگی تبدیل شده است.

شعار آب، اقتصاد و سرمایه‌گذاری در چهارمین روز هفته صرفه‌جویی در مصرف آب، یادآور این واقعیت مهم است که آینده اقتصادی کشور با آینده منابع آبی آن گره خورده است. هر اقدام برای حفاظت از منابع آب، نوعی سرمایه‌گذاری برای نسل‌های آینده و هر گام در مسیر افزایش بهره‌وری مصرف آب، اقدامی در جهت تقویت بنیان‌های اقتصادی کشور است.

بی‌تردید تحقق امنیت آبی، نیازمند عزم ملی، اصلاح الگوی مصرف، توسعه سرمایه‌گذاری‌های هدفمند و مشارکت همه ذی‌نفعان است. در این مسیر، مدیریت مصرف و حفاظت از منابع آب نه تنها یک مسئولیت اجتماعی، بلکه یک ضرورت اقتصادی و سرمایه‌گذاری بلندمدت برای تضمین توسعه پایدار و آینده‌ای امن برای کشور خواهد بود.